

Sted: VORMEDALSHEIA

Kommune: Hjelmeland

Fylke: Rogaland

Vernekategori : Landskapsvernområde

Vernet dato : 19.04.91

Areal : 120000 dekar

[Oversikt
over
spesielle
botaniske
steder](#)

Øyastøl (v/ Storaheia)

Vernekategori : Naturreservat, myr

Vernet dato : 12.12.86

Areal : 330 dekar

NB! Plantene må ikke fjernes!

INNHold

[Vormedalsheia landskapsvernområde](#)

[VORMEDALSHEIA, PERLEN I RYFYLKEHEIEME](#)

[Kart over Vormelandsheia](#)

[Rik flora ved Brendeknutene](#)

[Rik flora ved Skardheia](#)

[Øyastøl naturreservat](#)

[Geologi](#)

[Kalk og fyllitt i nabostrøk](#)

[Norsk malurt, *Artemisia norvegica*](#)

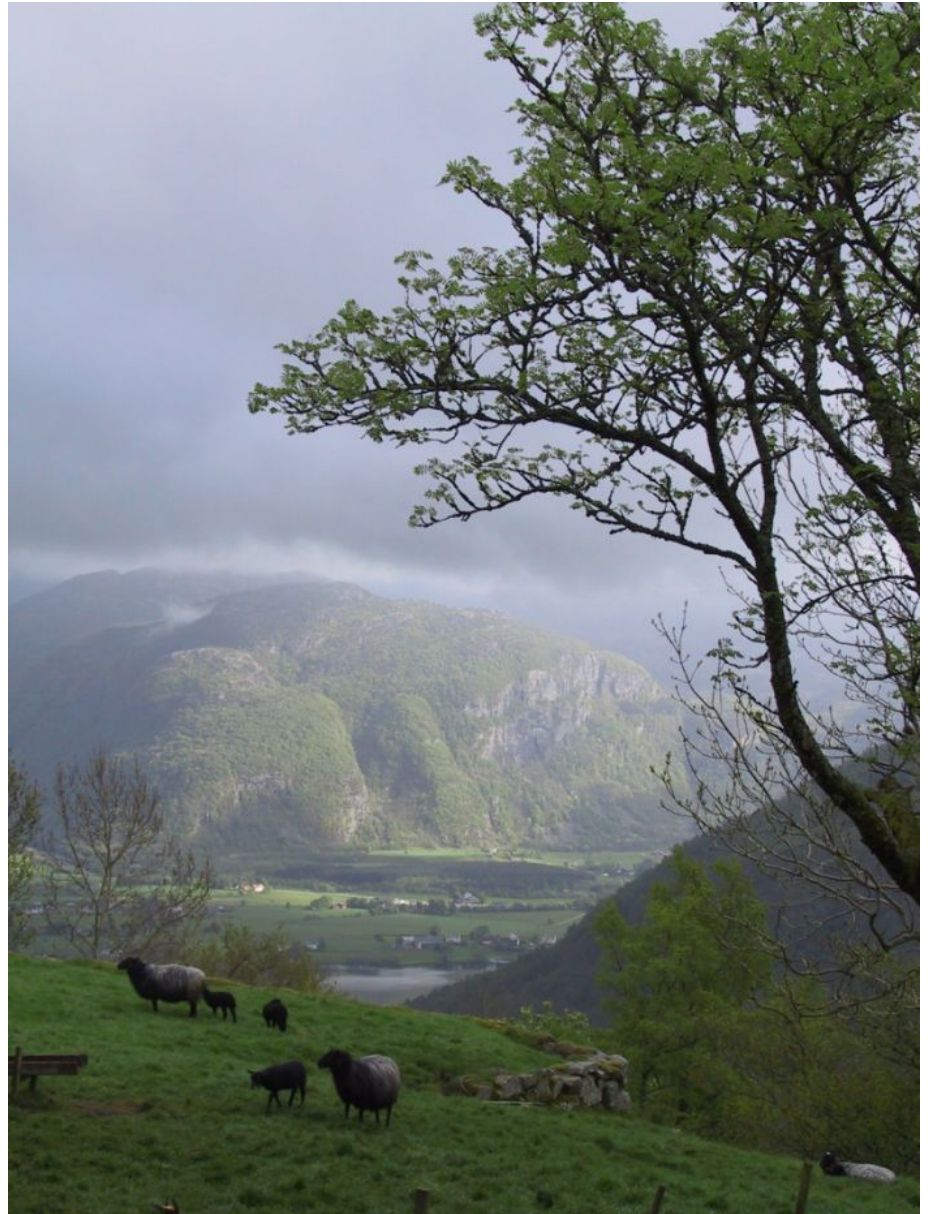
[Bergjunker, *Saxifraga aizoon*](#)

[Den virtuelle floraen](#)

[Botanikk-nett](#)

[Blyttia \(Botanisk tidsskrift\)](#)

[Norsk botanisk forening NBF](#)

Bilde: met.no/ observasjoner/maned/2004

Vormedalsheia landskapsvernområde

Vernedato 19.04.1991

Bjørk dominerer opp til 600 m. Lyngbjørkeskog og blåbær-bregneskog er vanleg, rikare typar. Opp til 500m finst furuskog, stort sett lågproduktive opne utformingar. myrareal, fleire med svært høg verneverdi. Heiane over skoggrensa er fattige og f røsslyngheiar og blåbærheiar er vanlege. På ryggar finst greplyng og rypebær i rø Det finst store bestandar av bergjunker som er freda. Noko granplanting A og V fc Øyastølsmyra. Rasmarker og berghyller med sjeldsynte og krevjande planter, , m.: malurt. Fleire planter har sørvestgrensene her.

VORMEDALSHEIA, PERLEN I RYFYLKEHEIEME

Terrenget mellom den indre del av Jøsenfjorden og Øvre Tysdal østover mot Grasdalen — Øvredalen — Stølsdalen blir gjerne kalt Vormeldals- og Funningslandsheiene. Det hører til de vakreste partier i Ryfylkeneiene. Over små avstander er alle typiske bergartsgrupper i Ryfylkeheiene representert, og der er bergarter spesielle for området.

Variasjonen i bergartene og deres næringsinnhold gir grunnlaget for et rikt plante- og dyreliv. Ved Skardhei og Storhei er floraen særlig rik, og der er mange sjeldne planter, bl.a. norsk malurt, fjellnøkkelblomst, snømore, skredarve, bergstarr, bergveronika, brude-spore og rundbelg. En rekke arter har sin sørgrense i Norge. Bergjunker fins noen steder ved Grånibba og Brendeknutene.

Melandsåna er en del av Vormovassdraget og er varig vernet.

Kilde: "Til fots" Den Norske Turistforening.

Kart over Vormelandsheia

Melands-Grønhei er en vid grunnfjellsflate delvis dekket av tynne fyllittflak. Disse og gir frodig vegetasjon, derav navnet

Rik flora ved Brendeknutene

Bergjunker fins noen steder ved Grånibba og Brendeknutene.

Rik flora ved Skardheia

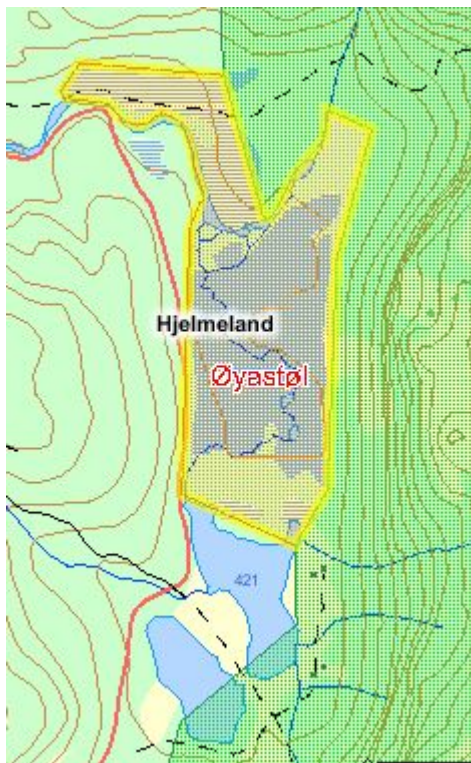
Ved Skardhei og Storhei er floraen særlig rik, og der er mange sjeldne planter, bl.a. norsk malurt, fjellnøkkelblomst, snømore, skredarve, bergstarr, bergveronika, brude-spore og rundbelg.

Norsk malurt, *Artemisia norvegica*. Den vokser i [Jondal](#) ved Folgefonna, [Trollheim](#), [Surnadal](#) og [Folldal](#)

Øyastøl naturreservat

Vernedato 12.12.1986

Grunnfjell og kalkrik fyllitt. Lengst i N ei svak hell ekstremrik bakkemyr og ei svakt kvelva myr. I S terrassar, kvar med store myrflater, det meste er Nedbørmyr finst. Mellommyr og rikmyr finst særli myrkantane og langs bekken. Dei fattige myrtypa for området. Aust for myra finst mange fine rikkje finst grasrik og rik bjørkeskog. På V-sida domine bjørkeskogar, med rikare beita bjørkeskog med s og i sig. I S finst her open lågvaksen røsslyngfur. Området er delvis sterkt beitepåverka. Det er ny V for myra gjennom bjørkeskogen. Einaste inngr ei gammal grøft som kryssar myra. Området er e allsidig myrområde. Kombinasjonen av ned-børr er særleg verdifull.

Geologi

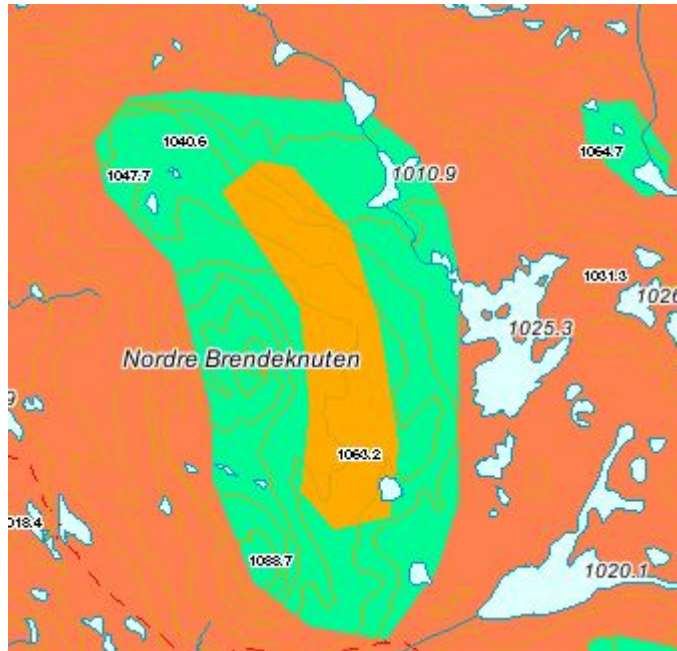
Vi kan ofte "lese" de geologiske forholdene ut fra hvilke planter som vokser på forskjellige steder. Vi kan også gå andre veien; krevende planter trives godt på kalkjord og fyl vi finner de mest sjeldne plantene. Mange av disse plantene er fredet og områder kalkholdig grunn i fjellområder er ofte vernet. Ikke fjern noen planter, men se de i element og ta gjerne bilder av disse. **Den grønne fargen på kartene nedenunder fyllitt i berggrunnen.** Melands-Grønnahei ligger på grunnfjell, men er dekket av et gir gode vekstforhold til planter. Studér berggrunnen og finn mange spennende planter.

fyllitt :

(av gresk fyllon , blad, løv): leir-glimmerskifer, omdannet (metamorf) bergart sammensatt hovedsakelig av finkornet kvarts, lys glimmer og kloritt, og med fløyelsglinsende, grønnlig småkruset, skifrig, sølvgrå overflate. Grafitt kan opptre i tilstrekkelig mengde til å gi et høyt innhold av kalk. Kvarts kan være samlet som gråhvite klumper (kvartseitler). Dannet ved omvandling av leire under relativt lavt trykk og temperatur i fjellkjede (grønnskiferfacies). Høyere omdannelse leder til glimmerskifer , hvor vi finner enkelte glimmerskjell og også andre mineraler som granat, hornblende etc.

I Norge opptrer fyllitt i store deler av fjellkjeden mellom Hammerfest og Stavanger underlag for de store overskjøvnene bergartsmassene. Denne fyllitten må for en stor del være dannet fra kambrisk og ordovicisk leire som ble omdannet og deformert under den fjellkjedefoldning. Den lettsmuldrete og ofte kalkrike bergarten gir god grobunn for de rike frukt- og jordbruksdistriktene i indre Sogn og Hardanger er knyttet til soner ('råtafjell', 'essja', 'tuss').

Fyllitt med småfolder og lineasjon, Ofotbanen, Nordland.

Nordre Brendeknuten

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en

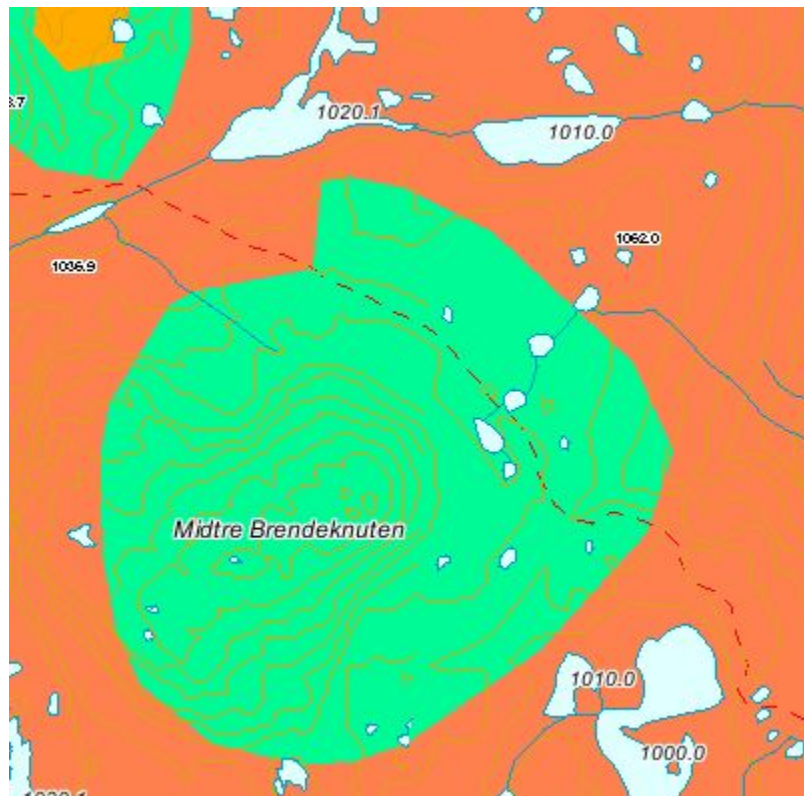
sjeldne planter.

På Brendeknutene er det dokumentert at det finnes mange spesielle planter. Bl.a bergjunker som foretrekker voksesteder mot sørvest.

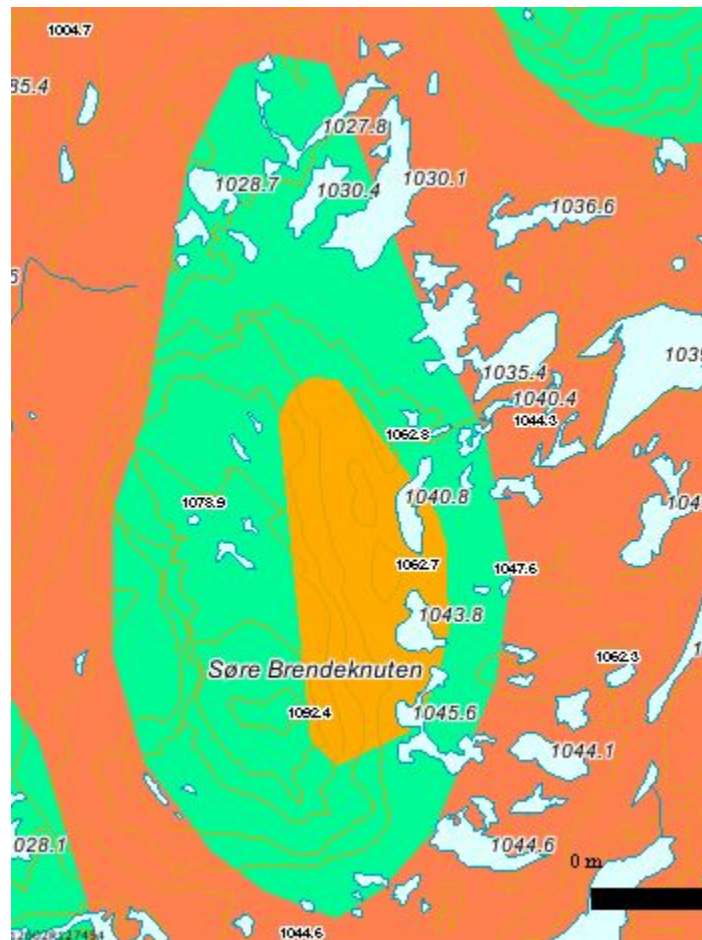
Bergjunker, *Saxifraga aizoon* (r

15 cm høy plante av sildrefamilien taklagte blad og hvite blomster. V knauser og berghyller mot sørves sjelden. Flere varieteter dyrkes so hageplanter.

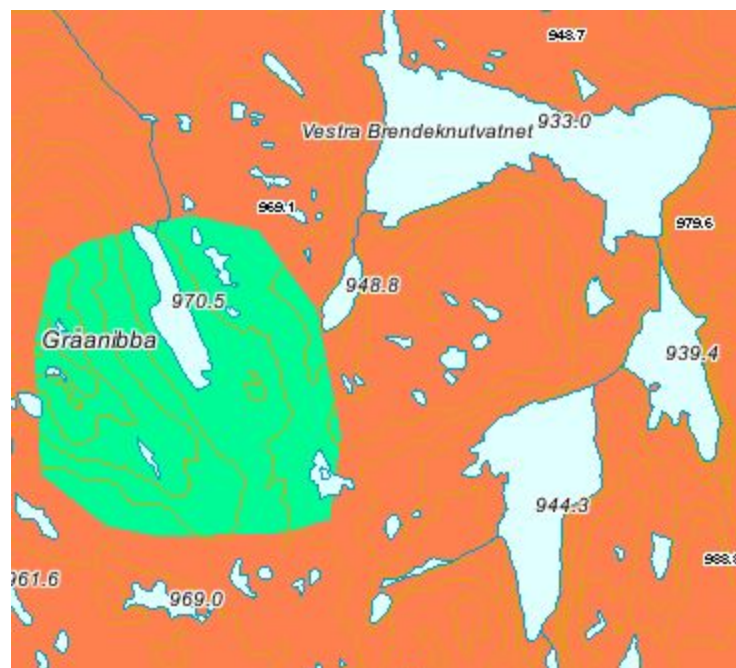
Midtre Brendeknuten

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

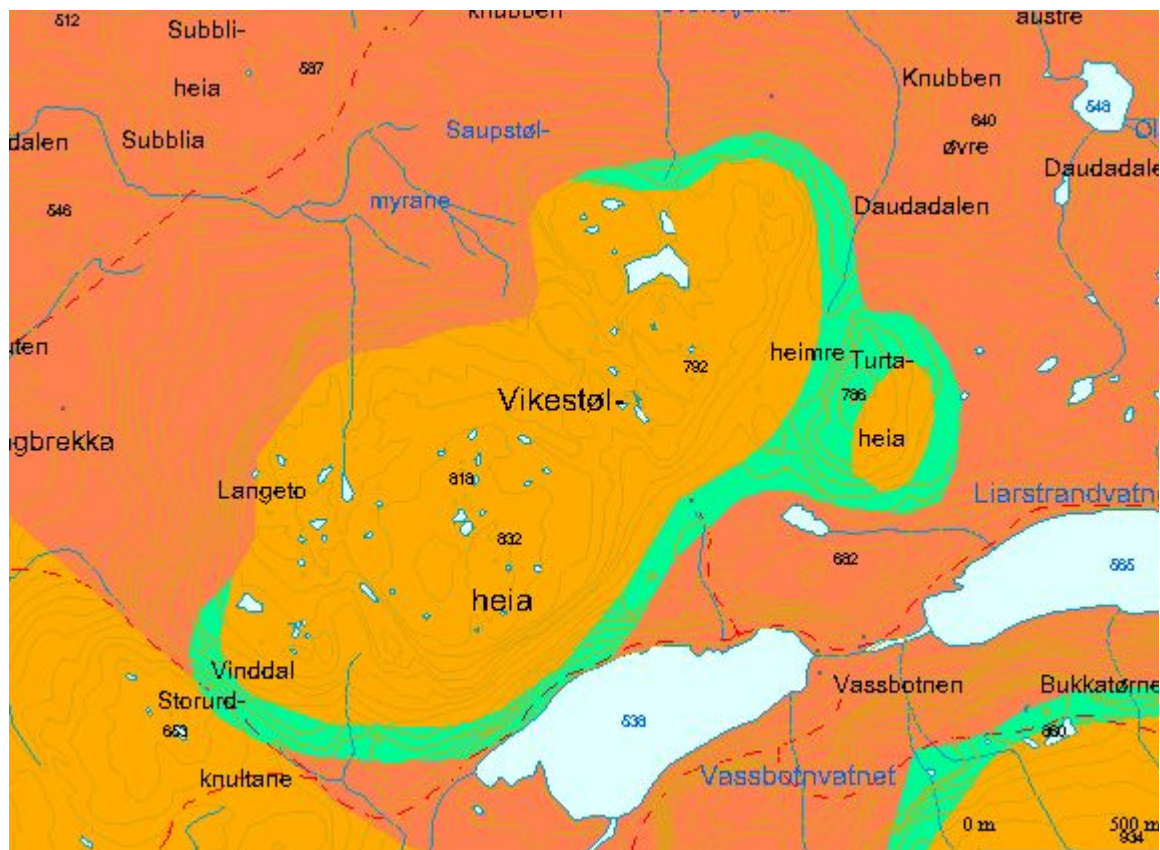
Søre Brendeknuten

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

Gråanibba

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

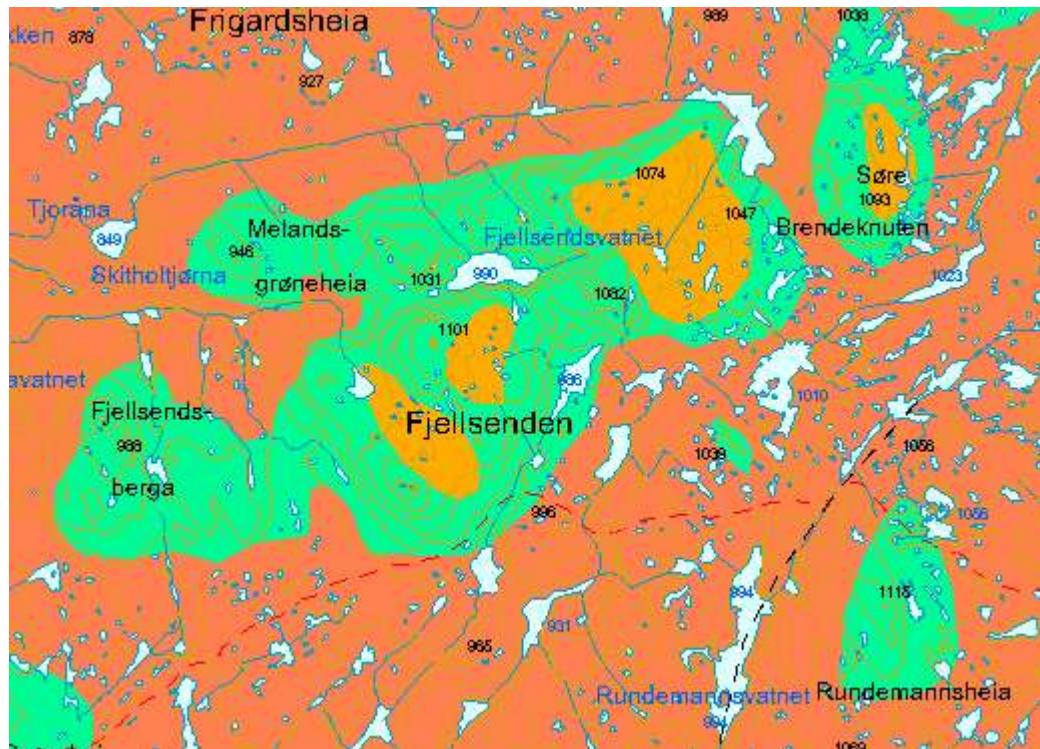

Vikestølheia

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

Fra Vikestølheia har vi ingen oversikt, men har ligger alle forhold til rette for gode
gjærne tilbakemelding.

trond@baugen.no

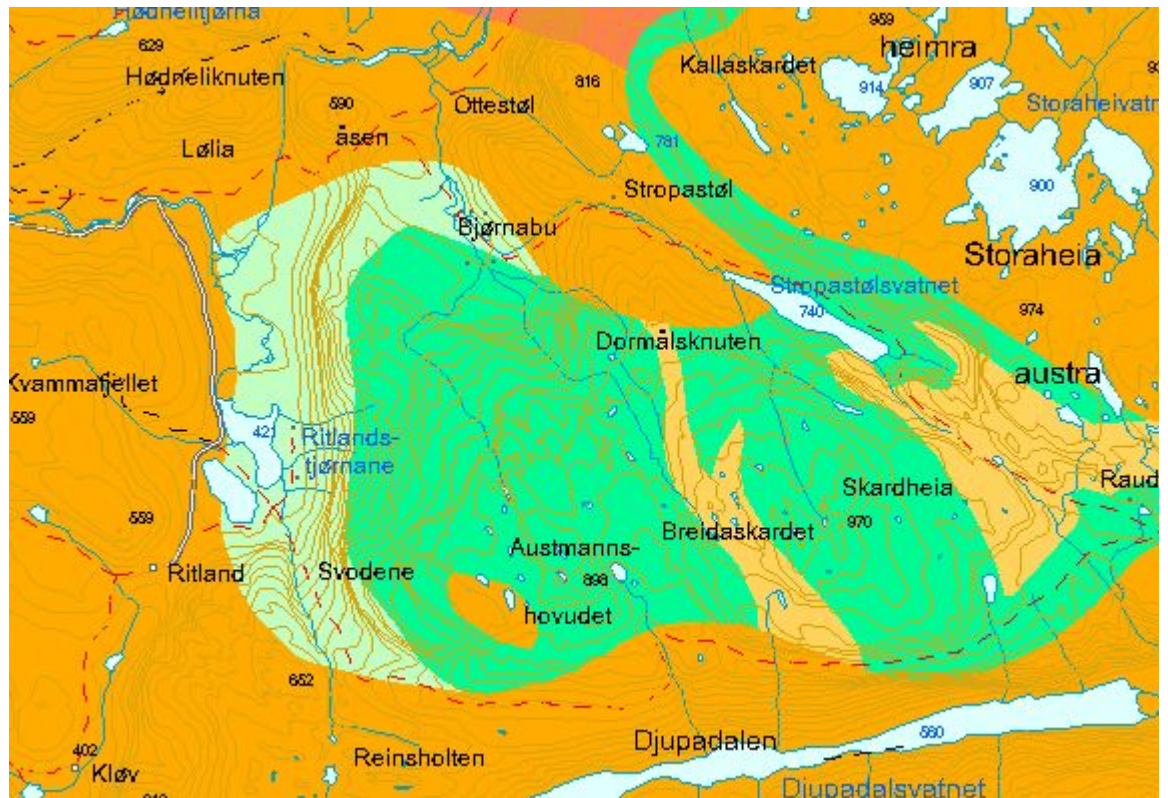

Fjellsenden

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

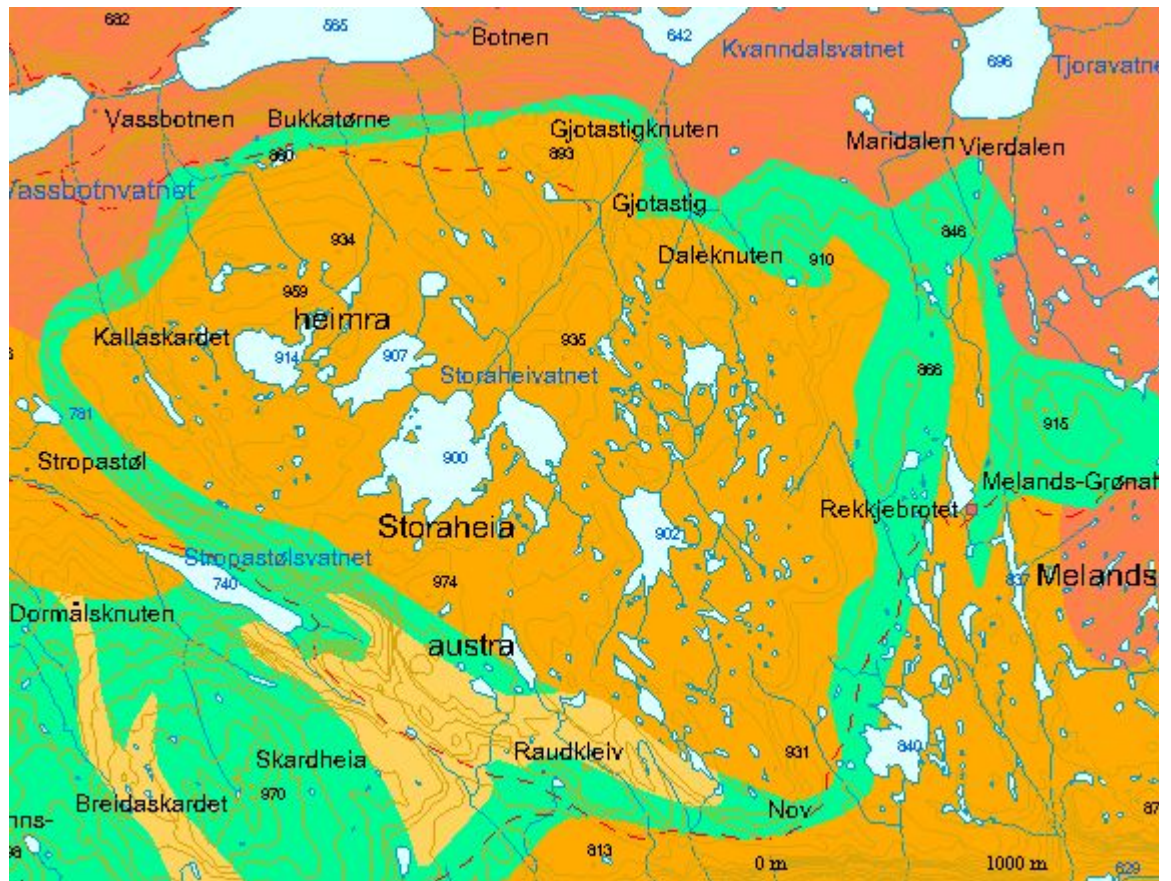
Fra Fjellsenden har vi ingen oversikt, men har ligger alle forhold til rette for gode funn. Gi gjerne tilbakemelding.

trond@baugen.no

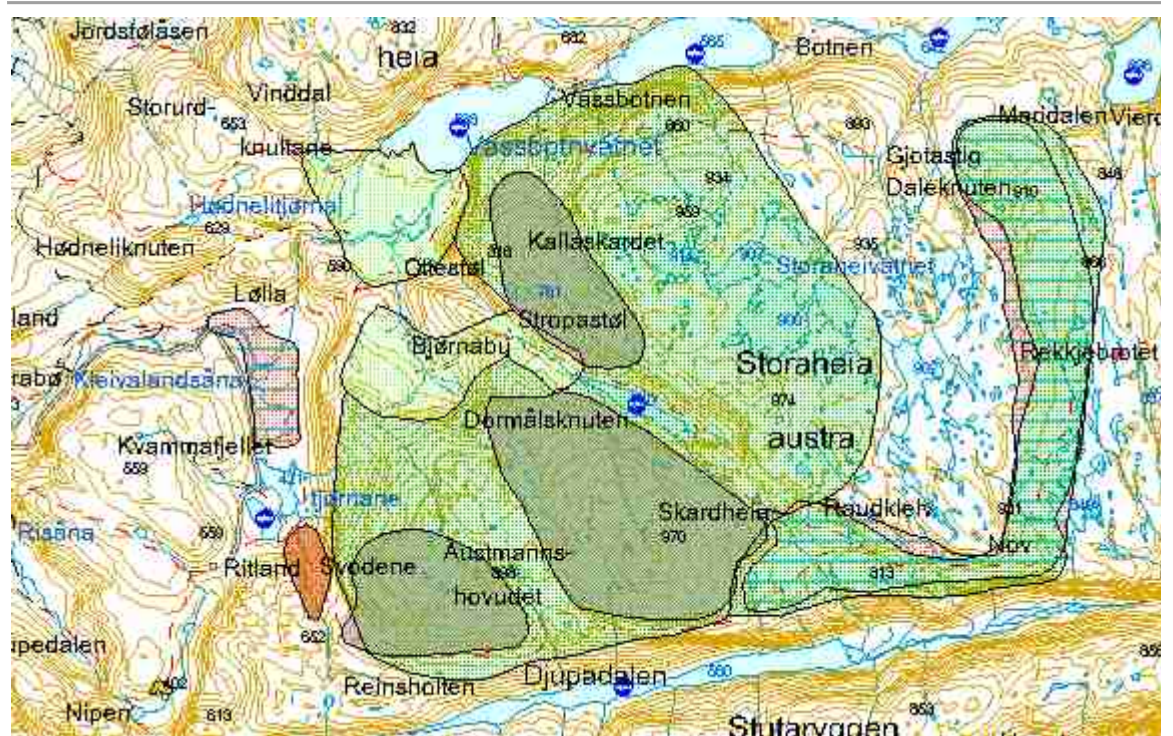
Skardheia og Austmannshovudet

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

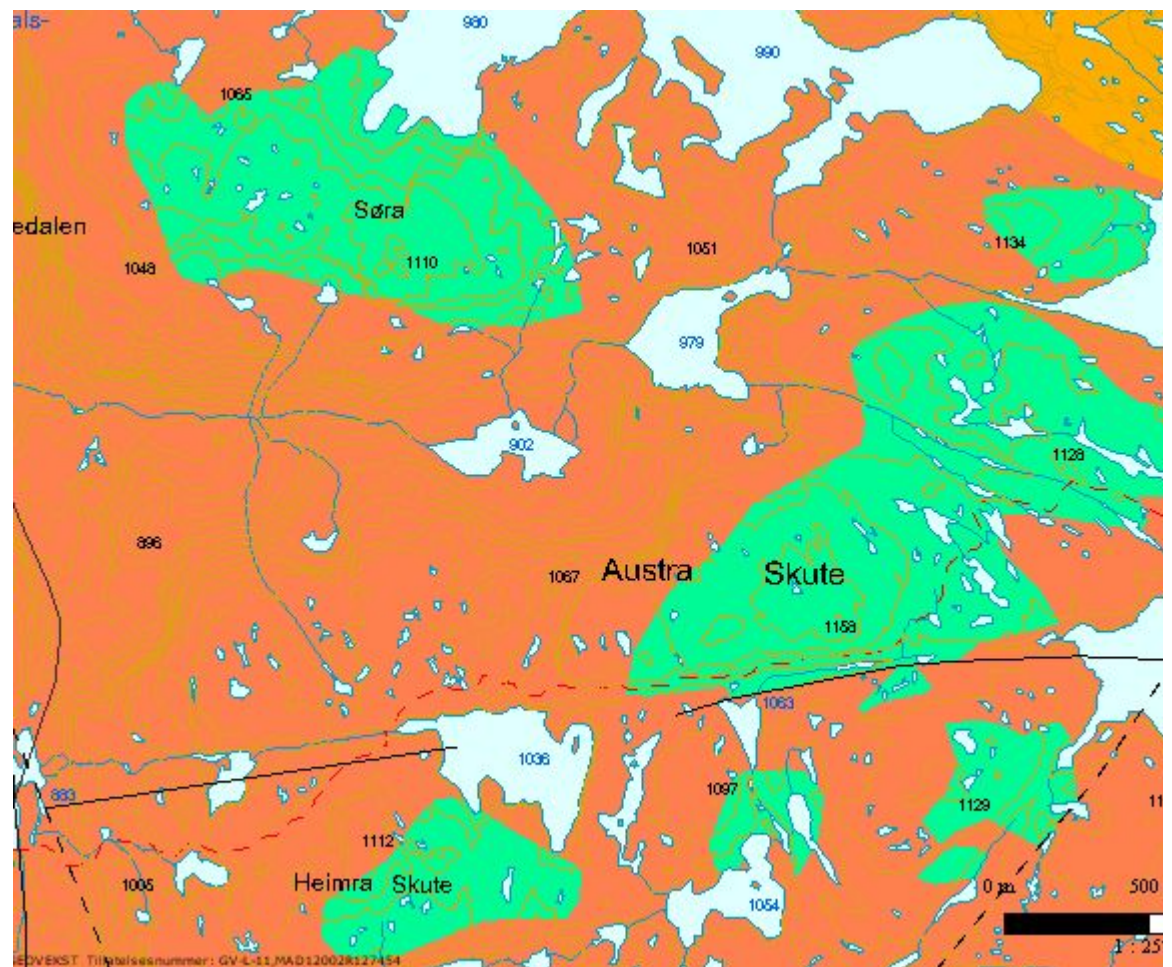
Storaheia og Melands-Grønahei

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

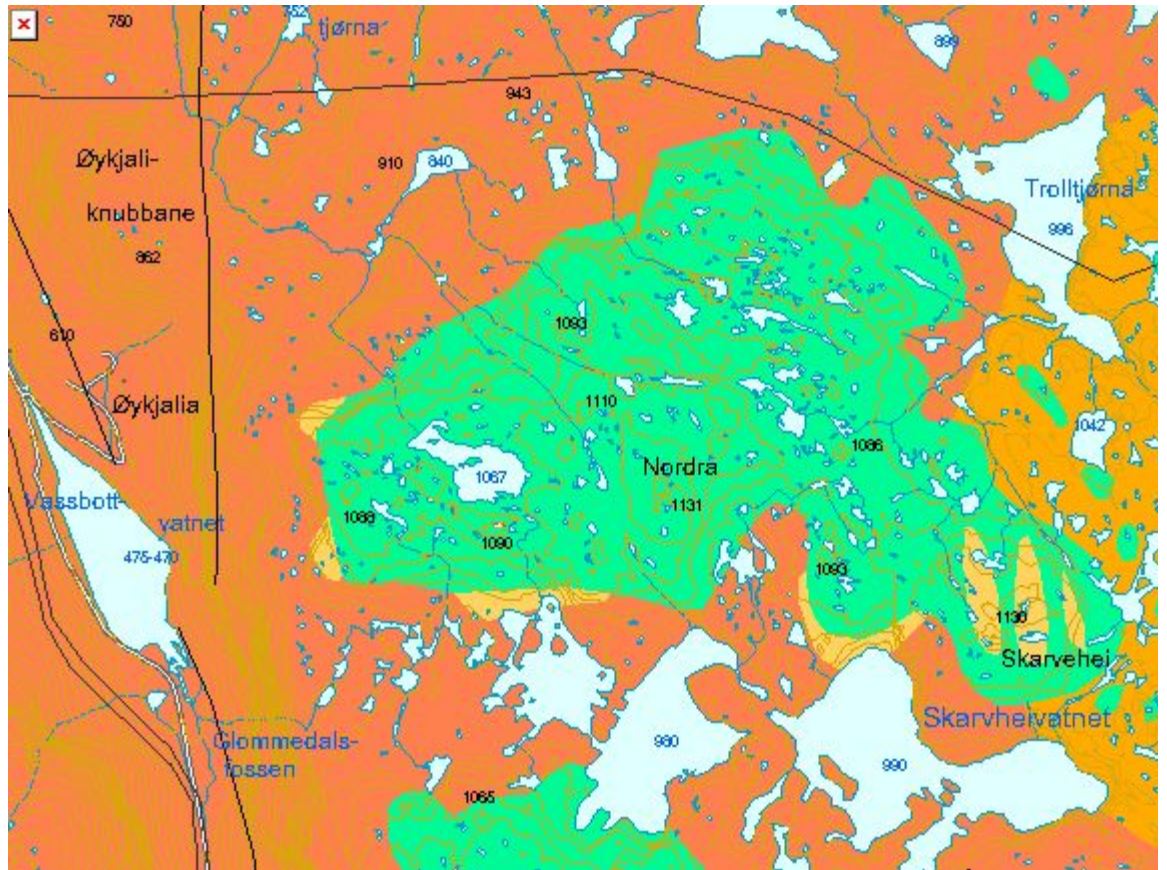
Her er oversikt over "rik" natur ved Skardheia og Storaheia

Kalk og fyllitt i nabostrøk

Søre og Austre Skute

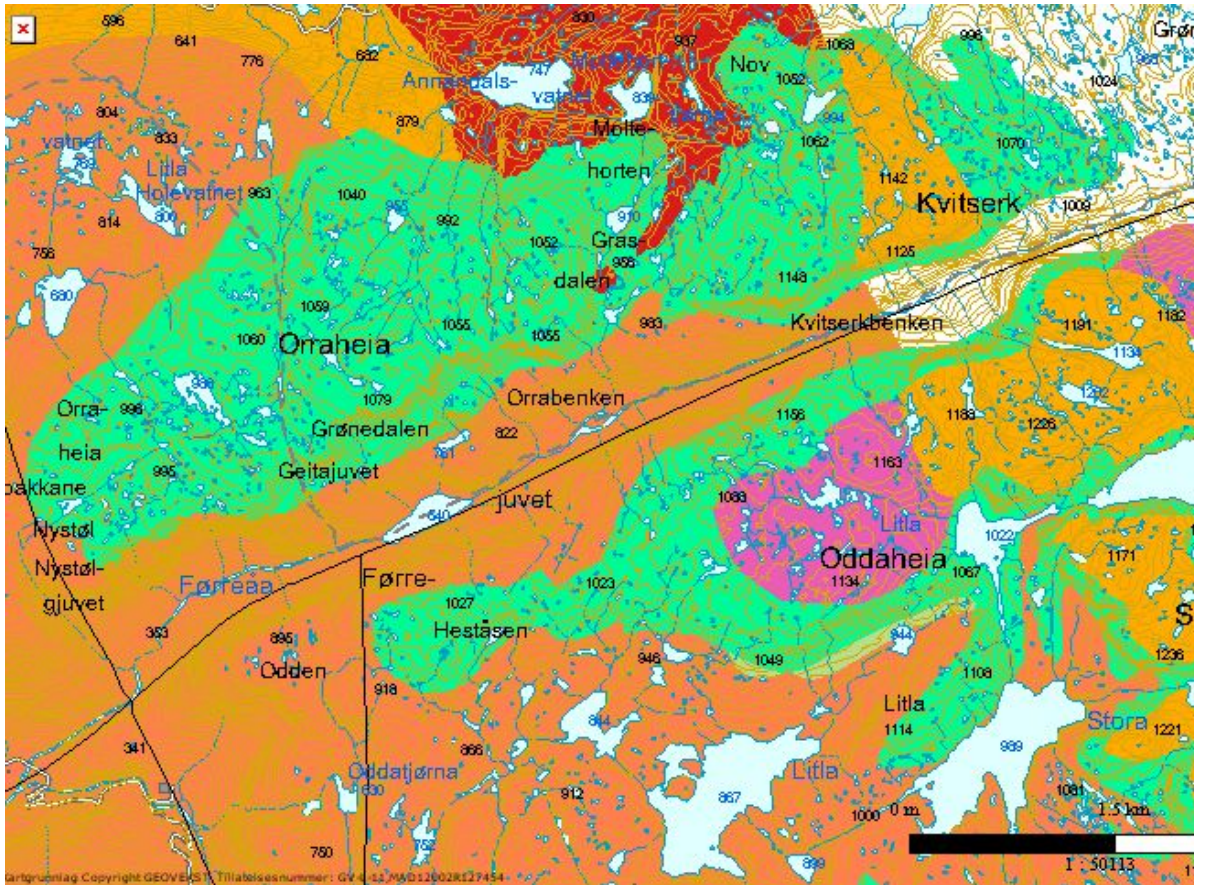
Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

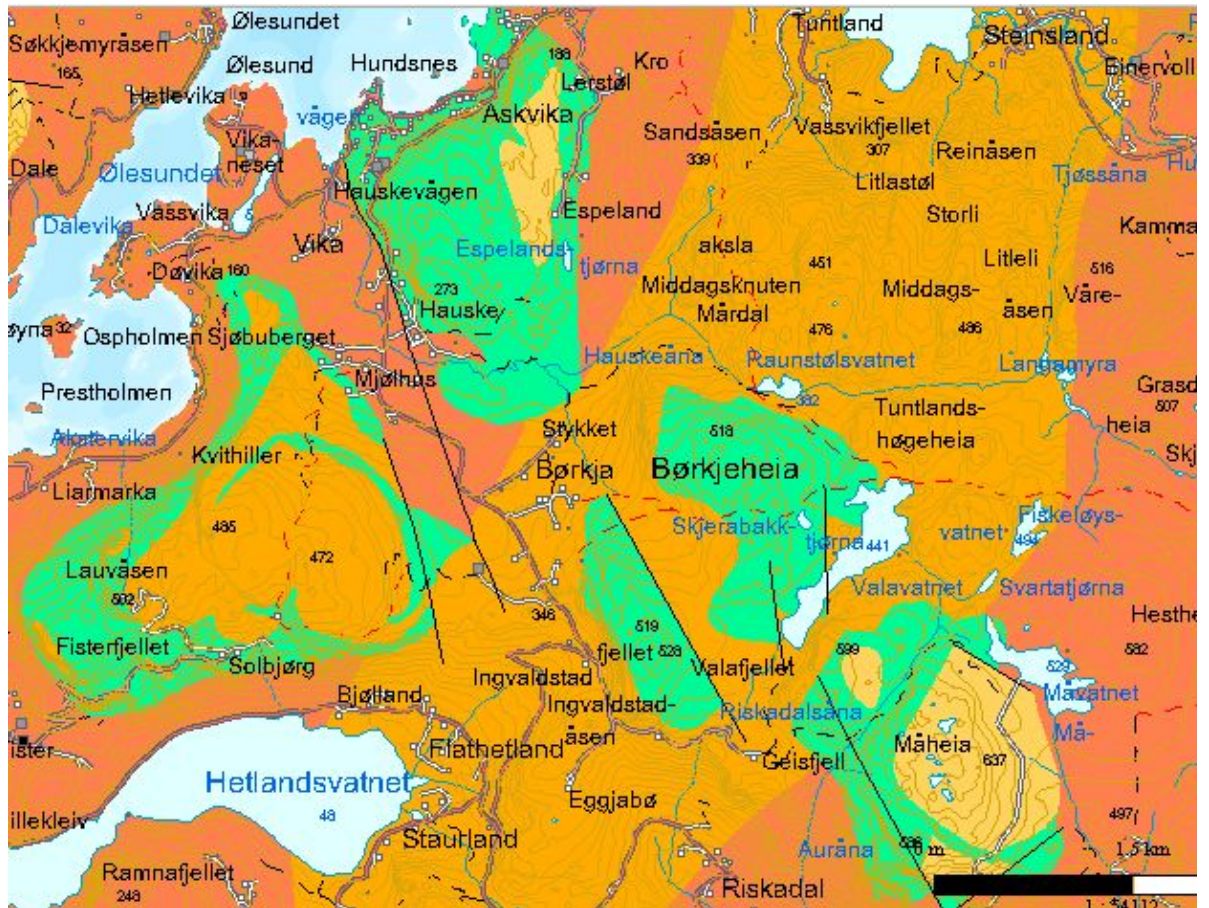
Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en sjeldne planter.

Stølsdalen som går fra innerst ved Jøssenfjorden, Førre, og ned mot Gressdalen, vekstforhold for planter på østsiden pga. kalk i fjellene øst for dalen.

BOTANIKK.NO

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en rik sjeldne planter.
Her er det mye kalk og fyllitt fra Førra innerst i Jøssenfjorden og nordøstover.

Børkjeheia

Den grønne fargen på det geologiske kartet viser kalkholdig fyllitt, som ofte gir en rik sjeldne planter.

Dette området ligger vest for Vormedalsheia.